

Zahraniční příklad dobré praxe

Veřejná zakázka na IT vybavení, zadávaná veřejnou společností Dataport, pro severní spolkové země Brémy , Hamburg, Šlesvicko-Holštýnsko v Německu

Společnost Dataport poskytuje služby a IT vybavení řadě veřejných institucí v několika severních spolkových zemích Německa. Společnost Dataport používala „zelená kritéria“ ve svých veřejných zakázkách již dříve, ale po zapojení města Brémy do projektu Landmark se začala zajímat i o sociálně odpovědné veřejné zadávání (SOVZ). Ve spolupráci s několika partnery, zejména s nevládní organizací WEED, připravili zadání veřejné zakázky obsahující aspekty SOVZ.

Údaje o veřejné zakázce:

Předmětem plnění bylo IT vybavení (počítače, notebooky, monitory, klávesnice, myši a další komponenty a služby s tím spojené). IT služby byly poptávány jak na stávající vybavení, tak na nové. Předpokládaný počet poptávaných počítačů během 4 let byl 60.tis, notebooků 12,5 tis. Rámcová smlouva byla uzavřena na 4 roky, a to na základě jednacího řízení. Celková hodnota veřejné zakázky byla přibližně 70 mil. Euro.

Stanovený způsob hodnocení:

Kritéria hodnocení v této zakázce byla rozdělena mezi cenu a kvalitu. Kritérium kvality bylo dále děleno na posouzení technické kvality, koncept poskytování služeb a inovací a také tzv. „sociální koncept dodavatele“. Sociální koncept dodavatele měl váhu 10% v rámci kritéria kvality a dále se dělil na dílčí kritéria - věrohodnost konceptu (s vahou 5%), verifikační schéma (s vahou 4%) a šíře pokrytí sociálních standardů (s vahou 1%).

Sociální koncept dodavatele je kritérium hodnocení podporující sociální požadavky při plnění veřejné zakázky, konkrétně dodržování důstojných pracovních podmínek. I v dnešní době totiž dodavatelské řetězce v elektronickém průmyslu postrádají transparentnost, a neexistuje komplexní, věrohodný a nezávislý systém pro elektronický průmysl, jehož cílem by bylo monitorování dodavatelského řetězce a který by veřejný sektor mohl využít (i když nová iniciativa Electronics Watch takový systém zakládá). Dataport si byl většiny specifických sociálních problémů v globálním IT průmyslu vědom, odkazoval se proto nejen na osm základních úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) (č. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 182), ale i na řadu dalších (č. 1, 30, 102, 115, 131, 135, 155, 158, 169, 170.).

Dataport využil metodu, kdy účastníci zadávacího řízení měli poskytnout své řešení, ve kterém popíší způsob, jak naplní výše uvedené sociální standardy nejlepším možným způsobem, a to jak při výrobě produktů, tak při dobývání použitých surovin, a také jak to budou monitorovat. Toto řešení pak bylo hodnoceno a byly udělovány body podle toho, do jaké míry účastník řízení mohl prokázat, že jeho postupy naplňují výše uvedené úmluvy ILO, a že jeho postupy mají i požadovanou kvalitu. Byl také zaveden ověřovací postup k vyhodnocení těchto aspektů.

Ačkoli účastníci řízení měli řadu možností, jak ke konceptu přistoupit, kvalita kontrolního mechanismu musela být zajištěna prostřednictvím verifikačního schématu a věrohodnosti konceptu. Oba aspekty měly prioritní váhu v rámci hodnocení kritéria kvality (věrohodnost konceptu měla váhu 5%, verifikace pak 4%).

Verifikační schéma:

Účastníci zadávacího řízení byli požádáni, aby popsali, jaká opatření budou zavedena, aby prokázali, že jejich postupy jsou v souladu se sociálními standardy v průběhu trvání smlouvy. Zadávací dokumentace přitom popisovala příklady různých opatření, které účastníci mohou v rámci svého řešení nabídnout.

Jednou z možností, která byla explicitně zmíněna v zadávací dokumentaci, byla **zpráva od výrobce**. Tato zpráva by ukazovala, jaká opatření dodavatel udělal po dobu trvání smlouvy, aby zajistil odpovídající výrobu dodávaného zboží a získání surovin. V optimálním případě by tato opatření byla podniknuta v souladu s požadovanými pracovními a sociálními standardy dle ILO. **Externí audit** byl také výslovně zmíněn jako jedna z možností. Účastníci řízení měli nicméně možnost nabídnout i jiné formy verifikace.

Aby zadavatel pomohl účastníkům zadávacího řízení, a aby zajistil vysokou úroveň, zadávací dokumentace obsahovala také sadu možných otázek, které by měly být v povinné zprávě zodpovězeny.

Věrohodnost konceptu:

Věrohodnost konceptu se posuzovala podle odpovědí na následující otázky:

1. Do jaké míry byl účastník řízení schopen vyjmenovat dodavatele výrobce a jejich poddodavatele ve všech částech dodavatelského řetězce?
2. Do jaké míry bylo identifikovatelné, jak výrobci získají informace o svých dodavatelích ve všech částech dodavatelského řetězce, které se vztahují k místním pracovním podmínkám?
3. Do jaké míry je účastník zadávacího řízení schopen prokázat, že výrobce udělal taková konkrétní opatření, aby zohlednil požadované úmluvy ILO nejlepším možným způsobem, jak ve výrobě, tak i v dobývání surovin.

Závěr, vyhodnocení a postřehy zadavatele:

Vítězný uchazeč nabídl v rámci svého řešení mimo jiné, aby se k monitorování plnění smlouvy konaly čtvrtletní hodnotící setkání zadavatele a dodavatele. První takové setkání bylo naplánované v dubnu 2014.

Bylo to poprvé, kdy Dataport zařadil do zadávacího řízení prvky sociálně odpovědného veřejného zadávání. Účastníci řízení reagovali pozitivně. Zcela proti očekávání a obavám řady veřejných zadavatelů, žádní dodavatelé neodstoupili ze zadávacího řízení v důsledku sociálních požadavků. Dataport uvedl, že se vlastně jevilo, že dodavatelé byli potěšeni, že veřejný zadavatel bere tyto požadavky v úvahu.

Vzhledem k tomu, že cenové rozpětí a technické know-how dodavatelů byly podobné, kritérium hodnocení kvality „**sociální koncept dodavatele**“ získal na své důležitosti, neboť mohl ovlivnit pořadí účastníků. I když všichni účastníci řízení nabídli své řešení a vytvořili svůj sociální koncept dodavatele, nikdo z nich nezískal plný počet bodů.

V době uveřejnění textu bylo ještě brzy posuzovat výsledky, ale jeden výstup lze již pozorovat, a to že dodavatelé začínají být do odpovědného veřejného zadávání zapojeni. Dataport bude pokračovat v požadavcích na dodržování sociálních standardů ve svých zakázkách a je také otevřen novým metodám. Navíc se v Dataportu rozhodli, že odpovědné zadávání budou aplikovat ve všech k tomu vhodných zadávacích řízeních, nejen v nákupech IT vybavení, ale třeba i v nákupu kancelářského nábytku.

Zdroj: Success stories in socially responsible public procurement, www.landmark-project.eu, zkráceno